

Til sidst et par bemærkninger om spørgsmålet: Skal WTO beskæftige sig med fundamentale arbejdstagerrettigheder? Jeg argumenterede i mit indlæg omfattende for, at det skal WTO for sin egen skyld for netop at beskæftige sig med sager, der opfattes som væsentlige, og dernæst må man sige, at forbrugerne jo allerede på dette punkt har besluttet sig. Der er forbindelse mellem handel og fundamentale arbejdstagerrettigheder, og derfor er det den danske regerings standpunkt, at WTO – også af hensyn til organisationen selv og dens fremtid – skal drøfte handel og arbejdstagerrettigheder. Hvis ikke WTO tager det op, så vil døren åbne sig for enegang og risiko for protektionisme ad bagdøren.

Om tjenesteydelser kun dette ene, at jeg noterer mig den positive interesse og også den tilslutning, der var til regeringens synspunkter på området.

Lad mig så slutte med endnu en gang at sige tak til deltagerne i debatten for, synes jeg, en god og en væsentlig debat. EU er i verdensdiskussionen om WTO en progressiv faktor. Det er EU, der presser på eksempelvis med at indbygge miljøhensynene i WTO. Inden for EU er Danmark helt i front, for at det regelsæt for den internationale handel, som vi er ved at udvikle, kan udvikle sig med skyldig hensyntagen til arbejdstagerrettigheder, til miljøsynspunkter og ikke mindst også til de fattigste udviklingslandes interesser.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren pegede på et særdeles alvorligt spørgsmål, som vi gerne ville have drøftet grundigt igennem med regeringen, nemlig det forhold, at vi på den ene side skal fastholde og udvikle højere og højere miljøstandarder i vores eget land og på den anden side forhindre, at det udelukker ulandenes landbrugsprodukter fra at komme ind. Det kan man løse f.eks. gennem fair trade-mærkning. Vi havde hele diskussionen omkring bananpolitikken, hvor det faktisk lykkedes i foråret at få et enigt Folketing bag en politik i den retning. Så det kan godt lade sig gøre.

Det, der ærgrer mig i dag, er, at regeringens taktiske manøvrer i den her sag forhindrede, at vi nåede ind til de reelle problemer, for jeg er enig med ministeren i, at her lå et reelt problem, som vi burde have været inde i, som vi burde have arbejdet med, men som regeringen jo ikke har arbejdet med, som der ikke er en løsning på

i regeringens dagsorden, men som der kunne have været en løsning på, hvis man var gået i forhandling med SF og Enhedslisten.

Så jeg er enig med ministeren i, at her er en opgave, som i allerhøjeste grad er forsømt. Jeg mener bare, det er regeringens ansvar, at den er forsømt, ikke vores.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Blot for at der ikke skal opstå nogen myter eller nogen tvivl – jeg har nemlig ikke sagt, om vi stemmer for eller imod den motiverede dagsorden – kan jeg med det samme sige, at Fremskridtspartiet hverken stemmer for Enhedslistens eller SF's, men til gengæld vil vi stemme for den af regeringen sammen med Venstre og De Konservative foreslåede dagsorden, i betragtning af at den på så fundamentale områder er ændret fra den, vi havde sidste gang. Netop understregningen af betydningen af liberaliseringen i den internationale handel og nedbrydning af den internationale handelsbarriere er for Fremskridtspartiet nok noget af det væsentligste.

Vi synes også, at det afsnit, der handler om den internationale miljøaftale, og at der kan anvendes handelsbestemmelser uden at komme i konflikt med WTO, er utrolig vigtigt. Og det er faktisk den politik, som vi har ført både i Miljø- og Planlægningsudvalget og alle andre steder.

Fremskridtspartiet agter derfor at stemme for. Jeg siger det blot, fordi vi jo ikke skal stemme i dag, men først på tirsdag.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Der er to ting i udenrigsministerens sidste indlæg, jeg gerne vil kommentere.

Først omkring implementeringen af Marra-kechbeslutningen. Der pågår allerede et arbejde, og der vil blive fremlagt nogle konklusioner, sagde ministeren. Men det, der er afgørende, er jo, om Danmark tager initiativer for med det samme at få implementeret beslutningen. For der er tale om, at der er lande, som må se hungerskatastrofer i øjnene, hvor der er brug for ganske umiddelbar indsats både direkte fødevarerhjælp og så sandelig i endnu højere grad mulighed for at opbygge en landbrugsproduktion, som kan sikre en fødevarer sikkerhed og en lokal selvforsyning af bare et rimeligt omfang.

Og så kan det ikke nytte noget, at man bliver ved med at foretage analyser af, i hvor høj grad